СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION.

ТРИ ЦЕНТИ РІК XLV. Ч. 192. Джерзі Ситі, Н. Дж., четвер, 19-го серпня 1937. VOL. XLV. No. 192. Jersey City, N. J., Thursday, August 19, 1937. THREE CENTS

АМЕРИКА СКРІПЛЯЄ ВІЙСЬКОВІ ЧАСТИНИ В КИТАЮ

ВАШИНҐТОН. — Секретар стейту подав до відома, що негайно буде вислана військова допомога американській амбасаді в Китаю для скріплення її охорони, як теж охорони тих американських горожан, що перебувають у загроженій війною смузі. Новий полк моряків, у силі 1,200 жовнірів, відпливе негайно з Сан Дієґо, Каліфорнія. На місце призначення прибуде за яких пять тижнів.

Обезпека, а не військова інтервенція.

Вашинґтонський уряд дуже вважає на те, щоб висилку американських військ до Китаю ніхто не вважав за якусь військову інтервенцію. Тому разом з ухвалою висилки допомогових військових частин ухвалено теж $500,000 на кошти евакуації американських горожан. Уряд теж виразно заявив, що він є за те, щоб американці чимскорше покидали Китай, головно ті місця, де йде боротьба.

Не визнає війни між Японією і Китаєм.

Щоправда, на ділі йде вже війна між Китаєм і Японією й у звязку з тим вашинґтонський уряд повинен би покликатись на Акт Невтральности, проголосити, що є війна між Японією і Китаєм і заборонити вивіз воєнних матеріялів до тих держав. Та уряд цього покищо не робить. Значить, що урядово він не визнає війни між Японією і Китаєм.

ГОТУЮТЬСЯ ПРИЙМАТИ ВТІКАЧІВ.

МАНІЛЯ. — В Манілі, столиці Филипин, ведуться серед американців і филипинців горячкові приготування, щоб дати захист утікачам з Китаю. Надіються їх уже в найближчих днях, і то в числі яких 3,700 осіб. Подібний захист давала Маніля таким утікачам у 1932 році. Найбільший клопіт є з приміщенням, бо нема відповідної скількости вільних помешкань.

ЧУЖИНЕЦЬКІ ҐРУПИ ПОПИРАЮТЬ МАГОНІЯ НА ПОСАДНИКА.

НЮ ЙОРК. — Представники 18 чужинецьких ґруп, які входили в склад Краєвого Демократичного Виборчого Комітету, ухвалили створити Виборчий Комітет Чужинецьких Ґруп для піддержки вибору посадником міста Ню Йорку суддю Єремію Т. Магонія. До комітету промовляли суддя Магоні і бувший сенатор Абрагам Кеплен, головний виборчий завідувач. Головою Виборчого Комітету вибрано українця, адвоката Михайла Пізнака, відомого політичного діяча. Членами комітету поставали лідери поодиноких чужинецьких ґруп, які творять такі національности, як українці, литовці, поляки, москалі, німці, китайці, фіни, греки і т. д.

НЕ СЛУХАВ ПОГОЛОСОК.

ВАШИНҐТОН. — Сенатор Бора заявив, що одержав тисячі листів і телеґрам з протестом проти назначення сенатора Блека членом найвищого суду Злучених Держав. У всіх тих протестах було зазначено, що Блек є у звязку з Ку Клакс Кленом. Та, заявив сенатор Бора, ні одного з тих листів не можна було брати серіозно, бо в ні однім не подано якогось факту на доказ цього твердження. Сам Бора голосував у сенаті проти назначення Блека суддею, але сенат затвердив це назначення 63 голосами проти 16.

КАЖЕ, ЩО СЛІД ПРОПАВ ПО КУ КЛАКС КЛЕНІ.

НЮ ЙОРК. — Суддя Магоні, кандидат на посадника міста, каже, що навіть ті, що колись належали до Ку Клакс Клена, тепер соромляться цього. Ку Клакс Клен уже пропав і не треба навіть згадувати за нього. Це сумна картина з американської історії.

ПОКАРАЛИ ЮНІЙНИХ РЕКЕТІРІВ.

НЮ ЙОРК. — Суддя Пекора, подякувавши прокураторові Дюї за викриття юнійних рекетірів, засудив Артура Герберта й інших урядовців юнії довожчиків дробу, ч. 167, що спроневірювали юнійні гроші.

Нема нічого гіршого від робітничих рекетірів.

Так казав суддя. Підкупні робітничі провідники це найбільша загроза для робітничої справи, казав він, засуджуючи бизнесового аґента юнії, Герберта, а далі предсідника і секретаря-касіера на вязничні кари від 18 місяців до 4 років.

„Щирий" робітничий прихильник.

Один з адвокатів, обороняючи одного з підсудних, доказував, що підсудний був „доброго серця", бо дбав про робітниче добро, про підвишку заробітної платні, зменшення годин праці й т. п. Та йому відповіли, що годі зрозуміти, як може хтось вважати себе приятелем робітників і заразом красти юнійні гроші, й то в таких обставинах, коли юнія платить йому по $200 тижнево, а крім цього дає йому гроші на вдержання автомобіля, як теж покриває ще й інші видатки.

НОВИЙ НІМЕЦЬКИЙ ЛЕТУНСЬКИЙ ОСЯГ.

З Німеччини прилетів до Ню Йорку водний літак „Нордмер", що має започаткувати правильну повітряну лучбу між Німеччиною й Америкою. Зараз по його прибутті відлетів з Америки до Европи американський літак з подібною ціллю. Німецький літак летів через Азори.

50-ЛІТНІЙ ЮВИЛЕЙ ЧИТАЛЬНІ „ПРОСВІТИ" В ІЛАВЧІ.

Дня 21. червня ц. р. одна з найстарших читалень „Просвіти" Теребовельщини святкувала 50-літній ювилей своєї праці. Вже зранку біля місцевої величавої церкви почали громадитися зорганізовані ряди місцевих і позамісцевих просвітян. В год. 10. у каплиці біля церкви о. дек. Ст. Мохнацький в асисті о. Й. Кутного з Глібова й о. А. Купчинського з Сороцька відправив Службу Божу. Співав хор місцевої читальні в супроводі читальняної орхестри під проводом о. Й. Райха, місцевого пароха. По Службі Божій під воєнним памятником, у якім уміщена пропамятна таблиця бл. п. Юліяна Борачка, великого просвітянина й будівничого читальні в Ілавчі, відспівано панахиду за померлих членів місцевої читальні „Просвіти", до якої станули 5 священиків. Пополудні відбулася величава академія.

ПАЛИВ ХРЕСТАМИ.

В Мислові, Калущина, селянин Іван Мельник викрадав на місцевому цвинтарі хрести з могил та вживав їх на опал. Тепер відповідає за це перед судом.

НЕ МОЖУТЬ ЗНАЙТИ КАЗКОВИХ ДЖЕРЕЛ.

Є перекази, що 80 літ тому на дні озер у Саскачевані були викопані джерела. Їх пошукують, але без успіху. Довгі літа мешканці говорять про ті казкові джерела, але ніхто не знає, де вони є.

На дні озер, що повисихали, є повно костей з буйволів і їх фармери продають по $12 за тону. Хмари солоного пороху підносяться з тих озер і розходяться по краю, як дим зі степових вогнів.

З полудневого Саскачевану доносять, що озера висихають і в однім з них, Лейк Джонсон, знаходяться ті казкові джерела. Колись було то славне місце на полювання качок. Положене на полудне від Мус Джо, Лейк Джонсон було місцем сходин мисливців з Канади і Злучених Держав. 30 миль довге і 15 миль широке, це озеро трималося вісім літ, аж цього року остання крапля води випарувала з нього.

Репортери часописів, що шукали джерел, не могли знайти ніякого їх сліду. Переказ каже, що на камені була вирізана дата 1885.

Коло Оксбов, у полудневосхіднім куті провінції, було колись забавове місце Лейк оф ди Риверс, але тепер озеро і його ріки повисихали.

Фаєр Лейк, коло Рокґлен, 50 миль на полудне від Мус Джо, колись повне води, 35 миль в обводі, де фармери відбували свої пікніки, пливали, їздили човнами, є сьогодні сухе.

БУДИНОК УКРАЇНСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ В ЛУЦЬКУ ОСТАТОЧНО ВИКУПЛЕНИЙ.

Від кількох років Т-во ім. Лесі Українки в Луцьку сплачувало довг за будинок, у якому міститься українська ґімназія. Тепер, як повідомляють, Т-во сплатило власникові решту боргу за будинок і стало повноправним власником будинку, одержавши на це нотаріяльний акт від попереднього власника. В Луцьку то перший факт, що українське товариство спромоглося на власний будинок. Зокрема свідчить це також про добрий розвиток Товариства імени Лесі Українки й української ґімназії.

ЗЛИЙ ВПЛИВ КІНА НА ДІТЕЙ.

Торонтонський 12-літній хлопець пішов до кікна, де захопився штукою, що описувала життя американських ґенґстерів. Він так перенявся „героїчним" ґенґстером, що таки ще того самого дня вирішив його наслідувати. Знайшовши деревляний револьвер, згаданий хлопець пішов до склепара на розі вулиці та зробив „напад", жадаючи від склепаря грошей. Але склепар, замісць настрашитись, узяв юнака за обшивку та завів його разом з його „револьвером" на найближчу поліційну стацію. З тої нагоди в місті підняли суспільні діячі крик протесту проти лихих впливів кінових вистав на виховання дітей.

Суспільні діячі настоюють на те, щоб дітям заборонено самим учащати до театрів. Інші твердять, що краще булоб, щоб дітей цілком до театрів не брати, хіба на такі штуки, що будують характер. Якаб то штука не була — всі критики твердять — вона уемно впливає на нерви дітей.

А скільки під тим оглядом мають українські родичі клопотів зі своїми дітьми. Що друга донка хоче бути фільмовою зіркою, а син як не кавбоем, то ославленим ґенґстером, або мисливцем слонів в Африці.

„МНЕЙША ПШИЄМНОСЦЬ".

Недавно тому Богородчани були свідком особливої мандрівки народів. Битим шляхом проїхала в сторону гір велика скількість тих, що перепрацювалися дрімотою за бюрками. А з гір драбинястими возами їхали одні за одними великі, нераз на кількасот душ, транспорти беземельних селян, законтрактованих на жнива до фільварків на низах. Один панок на вид гуцулів так висловив свій погляд: „То жечивісьцє мнейша пшиємносць на саме вакацїє виєжджаць з ґур". Цікаве тільки, який погляд будуть мати гуцули, жнучи пшеницю на панських ланах за 17-тий сніп.

НА ПОЛІССІ ГОРЯТЬ ЛІСИ.

Недавно було на Поліссі 15 пожеж у приватних лісах.Назагал згоріло 65 гектарів лісу на загальну суму 70,000 зл. Польська преса пише, що всі ці пожежі повстали внаслідок підпалу місцевими хлопцями з пімсти за те, що їх не приймають до праці по дворах.

ПІДПРИЄМЧИВІ ФАРМЕРИ ПОБИЛИ ПОСУХУ.

Тоді, коли інші фармери кругом Крейвен, 22 милі на північ від Реджайни, Саск., звертались до уряду по допомогу, два угорські іміґранти, І. Ґіґіян і Я. Кайкур, взялися до роботи, щоб не піддатись посусі. Нині їх фарма виглядає чудово зелена між випаленими сусідніми фармами. Вони завели собі нову систему наводнювання. Покопали рови і вставили над рікою К'Апел ротаційну помпу, яка давала 2,000 ґальонів води на мінуту. Так наводнювали землю, яка зародила їм фасолю, моркву, салату, брукву, капусту, каляфіори й огірки. Продають свої продукти добре і дуже вдоволені, лиш біда в тім, що кошт помпи, яку гонить трактор, є великий.

ВОРОГИ НАРОДУ.

Ще зовсім недавно визначну ролю в радянській літературі й журналістиці відігравав Самійло Щупак, звичайний собі Шмуль. Ін був редактором партійного орґану „Вісти", журналу „Літературна Критика" та задавав такий тон, як тепер Хвиля, але до часу збанок воду носить, чи краще: носив вовк — понесли й вовка. Поховзнулася нога і Щупакові. Крім нього „ворогами народу" оповіщені критик Коваленко, письменник Сенченко, що стояв на чолі орґанізації радянських письменників України. Весною розпочалися підкопи під А. Головка та І. Микитенка. Підождім трохи і прочитаємо, що найгірші вороги народу — це жиди Мендель Хатаєвич, А. Хвиля-Мусульбас, І. Кулик, шабесґої „малоросії" Затонський та Любченко. Аджеж іще так недавно пописувалися Коряк та інші, а тепер за ними й слих загув.

ВОЖД СЛОВАКІВ ПРИГАДУЄ ЧЕХАМ СТАРІ ЗОБОВЯЗАННЯ.

Провідник „Словацької народньої партії", о. Глінка, виголосив на зборах у Турівці промову про те, що словаки домагаються реалізації пітсбурзької умови; цю умову треба прилучити до чехословацької конституції. Доки ця умова не буде введена в життя, не можна говорити про правдиву демократію в чехословацькій державі.

Пітсбурзька умова є виразом волі і змагань словацького народу і тому, коли в демократії респектується також волю меншин, то тимбільше треба брати під увагу волю цілого словацького народу. З демократичної засади випливає, що чехи мають бути панами в себе в Чехії, а словаки в Словаччині. Внаслідок цього словаки домагаються рівних прав в уряді, школах та господарському житті.

ЗНАЙШОВ ГРОШІ З XVIII. СТ.

Юра Костюк у Жабю знайшов у своїм городі пляшку, а в ній 73 штуки монет. Костюк задержав частину монет собі, а за частину купив вовни й роздарував між сусідів. Про все довідалася поліція й заквестіонувала в нього ще 10 срібних монет.

ХТО ВЖЕ В НИХ НЕ „ЗЛОДІЙ" І НЕ „БАНДИТ"?

МОСКВА. — Советська влада арештувала заступника голови державної економічно-пляновоі комісії, яка то комісія переводила першу і другу, а тепер третю, пятилітку. Була це одна з найголовніших комісій у Советах. Тепер советський часопис „План" доносить, що заступник голови цеї комісії, Іван Краваль, і десять інших шефів ріжних департаментів цеї галузи советської адміністрації були „шпигунами, зрадниками, саботажистами і бандитами". Їм усім влада закидає „підкопування промислової адміністрації, спинювання розвитку нових галузей промислу, таких як мідь, хемікалія, залізо, вуголь" і т. п. „Ізвєстія" надрукували інструкції, як треба ловити шпигунів та як їх остерігатись. Колись советська влада боролася зо шпигунами в той спосіб, що приказувала в усіх домах вивішувати імена мешканців, щоб мати над ними нагляд. Тепер „Ізвєстія" кажуть, що треба робити зовсім навпаки: не треба вивішувати списків, бо це тільки помагає шпигунам входити в контакт з людьми, знаючи їх назвища та де вони мешкають. Видно, що шпигунство і саботажі приняли в Советах масові розміри.

МОРАЛЬНИЙ РОЗКЛАД СОВЄТСЬКОЇ МОЛОДІ.

МОСКВА.—„Комсомольська Правда" пише, що в цілій низці орґанізацій комуністичної молоді даються завважити виразні познаки політичного і морального розкладу. „Вороги народу", що опанували провідні становища в багатьох орґанізаціях молоді, ширили серед комсомольців пиянство, розпусту, влаштовували „союзи нещасного кохання". Замісць комуністичної літератури, роздавали комсомольцям порноґрафічні книжки. Опісля серед комсомольців ширили „контрреволюційну пропаганду". Подібні явища завважено в багатьох округах СССР, головно в Україні.

ПІДПОЛЬНІ ҐРУПИ КОМСОМОЛУ В УКРАЇНІ.

КИЇВ.—„Правда" з 24 липня ц. р. поміщує признання Центрального Комітету комсомолу, що в ріжних містах України й Озівсько-чорноморському краю існують підпольні ґрупи, зложені з членів союзу комуністичної молоді, які ведуть „фашистівську і підпольну роботу". Відповідальність за це, як каже Центральний Комітет, спадає на керівників комсомолу, Шоркіна і Сідорова, які вже звільнені з посад.

БОЇ НА ЕСПАНСЬКИХ ФРОНТАХ.

САЛЯМАНКА. — На всіх еспанських фронтах революціонери в наступі. На північно-західньому фронті вони заняли біля 20 сіл і взяли в полон 2,000 баскійських вояків. Притім захопили також відповідну скількість воєнної добичі. Тепер вони в наступі на Сантандер.

ЯКЕ ДЕРЕВО, ТАКИЙ КЛИН.

ПАРИЖ. — Діти червоних еспанських батьків, яких французькі кола забрали до Франції, щоб урятувати їм життя перед революційними літаками, викликали біля Парижа в Сірень також „революцію". Вони почали обкидати поліцаїв камінням, так, що кількох поліцаїв поранили. Треба було в поспіху спроваджувати більше поліції.

ЧУЖИНЦІ ВТІКАЮТЬ З КИТАЮ.

ШАНҐГАЙ. — Чужинці, що мешкали в Китаю, в так званій „інтернаціональній смузі" в округах Гонґкю і Янґцепу, масово виїздять у безпечніші околиці. Біля міліон людей опустили ті околиці, які тепер вцілости знаходяться в руках японців. Сподіваються, що з приходом помочі китайським військам на тих теренах розгориться завзята боротьба.

ЯПОНСЬКІ І КИТАЙСЬКІ СТУДЕНТИ ЗАПИВАЮТЬ ДРУЖБУ.

ПАРИЖ. — У той час, як у Китаю шаліє боротьба між китайськими і японськими військами, китайські і японські студенти сиділи разом за столом у часі одного бенкету, влаштованого з нагоди міжнародньої студентської конвенції, і виголошували собі взаємно сердечні привіти та висказували бажання „приязни і миру".

ВАЖНІ РІШЕННЯ БРИТІЙСЬКОГО КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ.

ЛОНДОН. — У поспіху зібрані наради англійського кабінету міністрів ухвалили два рішення: перше, дати англійським утікачам на Далекому Сході всяку поміч та зберігати там англійські інтереси, а друге, стріляти на Середземному морі на всякі підводні лодки, які пробувалиб робити перешкоди англійським кораблям.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016. 4-0807.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ОБЄДНАННЯ ЯК ІДЕЯ

Приходиться згадати за Австрію, бо хоч ця країна сьогодні мала й сама по собі без значіння, то вибивається у міжнародній грі на одне з перших місць завдяки ріжним між собою незгідним міжнароднім інтересам. А попри ті чужинецькі інтереси стикаються ще династичні, загумінкові, політичні, економічні й релігійні інтереси Австрії як німецької країни з інтересами всенімецькими, які змагають до обєднання всіх німецьких країв в одну національну Німеччину. Є це проблема т. зв. „Аншлюсу", себто прилучення Австрії до Німеччини.

Так зложилося, що в однім і тім самім часі попала нам у руки стаття ліберального щоденника „Ди Менчестер Ґардіян", у якій порушується цю тему, як і стаття кореспондента „Ди Ню Йорк Таймсу", в якій описується „австрійського короля і цісаря Оттона II", що живе, як відомо, на вигнанні в Бельґії та скінчив щойно університет і жде хвилі, коли його „нарід покличе на трон Габсбурґів". Отже Отто є теж проти злуки Австрії з Німеччиною. Як його прадіди, дивиться він на Австрію як на своє господарство, на свою маєткову спадщину, а обговорюючи способи, як правити Австрією, навіть не порушує цей ніби вже „модерний", Габсбурґ якоїсь німецької національної ідеї, якогось вищого національного інтересу, що наказував би видвигати на перше місце інтерес нації. Для нього далі існує тільки інтерес династії Габсбурґів, а більш ніщо. Та не так цікаве те, що наговорив цей молодик, бо це не таке важне. Зате важніше є те, що пише вільнодумний „Менчестер Ґардіян". А цей є теж проти злуки Австрії з Німеччиною. І теж видвигає ріжні інтереси, які ніби стоять на перешкоді такому обєднанню. А які вони, можна легко догадатися, коли зважиться, що цей часопис постійно поборює Гітлера і націзм. Отже нічого дивного, що він не бажав би собі бачити й Австрії націстичною. З цього боку можнаб зрозуміти становище цього часопису. Але зате не можливо погодитися з його арґументацією, яка підкреслює, що обєднана Німеччина сталаб великою небезпекою для Франції, Італії, а у великій мірі для — Анґлії, й тому не можна допустити до обєднання тих країв, себто до обєднання німецької нації. Бож націзм не є вічний. Крім цього націзм не може бути причиною цього, щоб не дозволити німецькому народові обєднатись, якщо він сам цього захоче. „Манчестер Ґардіян" стверджує, що Гітлер проголосив у своїй книжці, що „Аншлюс" це ідея, яка мусить бути здійснена, а економічні чи інші причини є заслабі, щоб могли перешкодити здійсненню цеї ідеї. Цей часопис навіть каже, що треба числитися з тим, що таке дійсно може статись. Але всетаки радить до цього не допускати в інтересі — спокою і культури. Та ледви чи ці інтереси заважать. Скорше переможе ідея.

НАЦІОНАЛ-ДЕМОКРАТІЯ НА ОВИДІ

Читачі знають, що таке польська національ-демократія. Інакше „вшехполяки", це найбільш шовіністична й найбільш неприєднана супроти українців партія в Польщі, сумнозвісна з того ще з часів передвоєнних як у Галичині таккк і в Конґресівці. І там і тут була вона архильояльна супроти заборчих держав, Австрії й Росії, і крайньо ворожа супроти українців, яких уважала не за націю, а за якесь племя, не то російське, не то польське, а яке в частині треба булоб спольщити, а частинно — зросійщити.

Коли прийшов до влади в польській републиці санаційний табор у травні 1926 р., діловці сподівалися нової ери для українців, бо санація була отвертим і завзятим ворогом вшехполяків. Не входжу тут в оцінку слушности тих „сподіванок" (щодо того то „каценямер" огорнув навіть самих діловців-ундистів). Хочу звернути увагу на важніше явище нашого тутешнього життя: на збільшення політичної ваги ендеції і на повільний відворот перед нею санаційного табору.

Було вже багато знаків, які свідчили про цей відворот по смерти Пілсудського. Але тепер він став явним і славним, якого навіть самі санатори не заперечують. „Обуз Зєдночеия Народовеґо", остання санаційна креація, видає орґан для молоді: „Млода Польска". І ось у тім орґані зявилася знаменита стаття, яка є просто простягненням руки до дотеперішнього смертельного ворога санації, до вшехполяків. Стаття стверджує насамперед заник імперіялістичної ширшої думки в польськім суспільстві, а дальше потребу консолідації. Кого? Передусім санації та ендеції. Санація, мовляв, репрезентувала „національний чин" (леґіони), але завше бракувало їй твердої національної ідеольоґії, за якою пішлиб маси. Ендеція натомісць репрезентувала „національну думку", дала „систему національної політики", цілу „національну фільософію". Отже час уже, супроти небезпек зверха і з середини, „скінчити з тим конфліктом", а молодь повинна власне перепровадити „синтезу політичного і жовнірського типу націоналіста", себто синтезу санатора й ендека, кажучи фіґурально: Пілсудського й Дмовського...

Треба знати, з якою заїлістю досі нищила і поборювала ендецію санація; треба знати, який велитенський резервуар ненависти нагромадився в санаційнім урядовім таборі до ендеції (і навпаки), щоб зрозуміти вагу звороту в тактиці урядового табору.

Цей зворот тим більше дивний, що досі на всі залицяння санації ендеція відповідала холодно або просто глумом. До нового „фірера", що заґравав з ендецькою молодю, поставилась ендеція неприхильно. Добошинського ендецька лава присяглих виправдала, епископ Сапєга так і не перепросився з урядовими чинниками; навпаки, вже по зліквідуванні вавельського конфлікту видав „орендзе" — бойове і неприєднане. І, не зважаючи на те, санація щукає порозуміння з ендеками.

Про що це свідчить? Про упадок впливів санації в польській суспільности. Про те, що не вдався ББ (безпартійний бльок співпраці з урядом), що не дописав новий сойм, що серед молоді особливо ендеція здобула позиції, яких не взяти. Треба було йти в Каносу.

Як заховується супроти тих оферт ендеція? Бундючно і неприєднано. Вона має надію стати хутко пануючою партією в Польщі. Не знати, чи до того прийде, бо й тоді, коли вона стояла при кермі правління, мусіла ділитися владою з соціялістами і людовцями, з якими їй тепер не по дорозі. Але як би там не було, фактично програму ендеції вже здійснює сама санація. І ще більше здійснюватиме, чим ближче присуватиметься санація до ендеції.

Майбутній курс польської політики це політикка Дмовських, Ґертихів, Ґрабських, Ґломбінських і т. п. Що це значить для нас, не потребую розводитись. Але бодай усе стане ясним. Щезне туманна фразеольоґія про „нормалізацію", а настане нага, гола дійсність. Бодай не будемо себе дурити і не будуть нас дурити ріжні наші „угодовці".

Д-р Кость Левицький.

ТЕОФІЛЬ ОКУНЕВСЬКИЙ

Між товаришами д-ра Евгена Олесницького і моїми визначався д-р Теофіль Окуневський як людина смілива, культурна і поступова.

Окуневський зачав послувати в галицькому соймі в 1889 р. і вже з початком свого послування мусів відбути двобій з польським шляхтичем Розвадовським в обороні чести українського народу. Опісля (1894 р.) державна прокураторія в Коломиї перевела проти нього карний процес за те, що він на зборах у Коломиї назвав висказ намісника ґрафа Казимира Баденього: „або з заступниками українського народу, або без них" — бутою польського шляхтича і візвав зібраних пімстити ту буту. По переведенім головній розправі трибунал суду присяглих у Коломиї увільнив його від вини і кари.

Д-р Теофіль Окуневський розправився також з митрополитом Сильвестром Сембратовичем у 1894 р. в галицькому соймі, коли то митрополит зажадав краєвої підмоги на католицькі місії в краю. В цій полемічній дебаті сказав посол Окуневський до очей митрополитові, що український митрополит та українська світська інтеліґенція йдуть, на жаль, іншими шляхами; та історія осудить колись, хто був на правдивій дорозі...

В 1897 р. увійшов Окуневський до палати послів державної ради у Відні у в дні 30. березня тогож року зложив заяву з приводу крівавих виборів того змісту, що переведені у східній Галичині вибори переконали український нарід, що теперішній уряд не жахається ніяких насильств, щоб не допустити до вибору послів по свобідній волі української нації; що український нарід у Галичині поставлено перед альтернативою: визнати польську державну ідею, або мовчати і вмирати; що боротьбу за права, запоручені конституцією, уважають урядові чинники за злочинне повстання і так представляють справу на найвищому місці. Тому, йдучи за голсом усього українського населення, будемо поборювати отсей уряд усіми способами й подамо руку тим заступникам інших народів, які, змагаючи до розширення автономії країв, подбають про охорону національних меншин.

Це була заява на привитання президента міністрів ґрафа Казимира Баденього. Потім посол Окуневський поставив у державній раді внесок на обвинувачення президента міністрів ґрафа Казимира Баденього за останні крімаві вибори і зловживання орґанів влади.

Ставувши 28. грудня 1897 р. в галицькому соймі, застав посол Окуневський предложений презесом „Кола Польського", Аполінарієм Яворським, проект адреси до цісаря з приводу ювилею в його 50-ліття. В адресі було сказано, що вибух національних пристрастей довів до насильств і зневажливих подій у парляменті, але зате в краєвих соймах дасться осягнути порозуміння, та що і поляки й українці признають засаду рівноправности і є готові задоволити всі потреби обох народностей та усунути все, що розєднує в краю. І коли наші соймові посли, Олександер Барвінський і тов., погодилися на таку політично шкідну для нас адресу до цісаря, то один тільки посол Окуневський мав цивільну відвагу заявити, що він рішуче протиставиться такій адресі до цісаря, бо український нарід ладить свою іншу адресу до цісаря...

І дійсно окрему адресу цісареві з нагоди його ювилею вислали галицькі українці (у травні 1898 р.) — з бажанням національної автономії і поділу Галичини.

Щоб показати свою ввічливість супроти таких послів, як Барвінський, ухвалив сойм у тій сесії, щоби вже в 1898 р. відкрити українську ґімназію в Тернополі.

Посол Окуневський заступав тоді в галицькому соймі і в державній раді думку, що справу національну і мовну можна залагодити тільки в державній раді та що в Галичині може зарадити лихові тільки поділ краю на округи: українські, мішані і польські.

Коли в 1895 р. нашої великої депутації не допустили до цісаря Франц Йосифа у Відні, щоб вона зажадала провірення безправств орґанів влади державної в Галичині, тоді вислано до цісаря делеґацію, до якої увійшли: о. Іван Озаркевич, о. Іван Саноцький, Льонгин Рожанковський, д-р Теофіль Окуневський та селяни Новаковський і Ґренджола. На промову провідника цієї делеґації, о. Івана Озаркевича, відповів цісар з підмови президента міністрів ґрафа Казимира Баденього, що така велика і коштовна депутація не є відповідним засобом до цілі — отже: Бувайте здорові!...

По цій прикрій авдієнції треба було представити всім членам депутації, що приїхали були до Відня, некорисний вислід цісарської авдиєнції і цього піднявся посол Окуневський. Він подав цілий звіт з тої авдієнції зібраним членам депутації такими сердечними словами, що нашим селянам станули сльози в очах. Вони почули тоді від нього, що нам треба йти зовсім інакшими шляхами...

Д-р Теофіль Окуневський був послом з темпераментом і все добрим товаришем. Він виконував свої обовязки для добра народу всюди, де того було треба.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. Тов. ім. Ст. Мельничука, від. 331, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 22-го серпня, в годині 2-гій пополудні. Просимо всіх членів прийти, бо маємо важні справи до полагодження. — Гр. Замайський, предс.; Ю. Худович, кас.; А. Романюк, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Тов. Усп. Преч. Богородиці, від. 123, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, дня 22-го серпня, зараз по Службі Божій, в гали церковній, під ч. 520 Норт Майн Евеню. Кождий член має прийти на збори і вирівнати свої належитости. Ми, урядники відділу заявляємо, що більше по хатах за збиранням місячних вкладок не будемо ходити. Хто не заплатить своєї вкладки на час буде суспендований, без ріжниці, хтоб він не був. — А. Назар, предс.; М. Волощук, кас.; В. Бадан, секретар.

У школі.

Професор списує ґенералії.

— Качмарський, як називається твоя мама?

— Качмарська!

Скрипак.

— Чи ви вмієте грати на скрипці?

— Здається, що так. Але напевно не знаю, бо ще ніколи не пробував...

ВИКОРИСТАЙТЕ ЛІТНЮ ОФЕРТУ „СВОБОДИ"

Кожний новий передплатник, що пришле ОДНОРІЧНУ ПЕРЕДПЛАТУ НА „СВОБОДУ" в сумі $6.00 ОДЕРЖИТЬ ВДОДАТКУ КНИЖОК НА СУМУ $10.00.

По одержанню річної передплати Адміністрація „Свободи" негайно вишле такому передплатникові катальоґ з якого він вибере собі книжок на згадану суму.

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ И ЗБАГАЧУЙТЕ СВОЄ ЗНАННЯ, ЧИТАННЯМ КНИЖОК.

К. Міксат.

ВИБОРИ

(7)

— З другою не западуся так глибоко, бо Стефа не така груба як Марина, — думав я, переступаючи потік назад до Стефи.

Серце било як молотом, коли я приступив до дівчини. Вона відскочила взад і каже:

— Не хочу! Піду сама.

Хоч казала так, не ішла.

— Здайтеся на мене так, як зробила ваша сестра, — прошу.

Ні, ніколи! — стисла уста і побіліла як полотно.

Зломаний, вже не всилі просити, стояв я перед нею. Я гадав, що впаду. Мої руки висіли безсильно, мої ноги зачали тряститися.

Стефа дивилися на мене померклими очима й поволі присунулася до мене. Я чув, що її віддих гладить моє лице.

— Про мене, перенесіть мене, — шепнула і її очи глянули на мене вже лагідно і ясно, лиш неначе втомлені.

Я обійняв дівчину і підніс з землі. Очевидно й притис до себе. Підступаючи до потока, я, не тямлячи себе, шепнув до її вуха:

— Стефо! То ви взяли мою фотоґрафію? Правда, що ви?

Її руки не були вільні, бо обіймали їх мої рамена. Я вхопив її був, стоячи за нею, тож мої уста були за її головою. Щоби я далі не говорив, Стефа сильно притулила голову до моїх уст.

— Боже мій, ви вже знаєте про це! — крикнула і захлипала.

Я увійшов з нею в потік. Притис її до себе ще сильніше і знов шепнув до вуха:

— Стефо, я люблю тебе і буду вічно любити.

Вона мовчала. Вже вступаючи на той беріг, кажу:

— Стефо! Люба Стефуню. Скажи слово. Нехай знаю, чи можу надіятися?

Вона, зітхнувши, сказала:

— Щоби я могла любити вас, пристарайте собі вищу товариську позицію.

Спершу я гадав зайти з дівчатами аж до купелевого заведення в селі. Тепер, такому заболоченому, годі було йти далі. На краю сіножати я попрощався з дівчатами. Вони пішли далі в сторону села, я пустився другою стежкою, щоби зійти на дорогу, котрою тягли вози з в виборцями.

За мною, неначе спів дзвенів, бігли слова Стефи:

— Пристарайте собі вищу товариську позицію!

Хібаж не на те мій батько посилав мене до школи? Хібаж не на те, я вступив до державної служби? Ще й політичної... З її слів доміркуюся, що товариська позиція, на яку мене може винести служба в старостві, то замало... Колись я доведу, так як її батько, до становища старости. Вона мабуть хоче, щоби її муж був щось більше, як її батько... Нема що й думати про неї... До становища президента краю не доведу, бо я не князь, ні ґраф, ні барон.

Думаючи так, прийшов я до возів. Аж тепер я пригадав собі, що роблю вибори і маю дати мандат, ще цілком не знаючи кому. Я погадав собі:

— Поза президентом краю, на найвищій товариській позиції, бодай на Буковині, стоять посли до державної ради. Прецісарська суспільність Буковини тому боготворить своїх послів, бо ним годен стати тільки такий, що має ласку цісарського уряду у Відні, може йс амого найяснішого цісарського маєстату. Ой, коби то стати послом! Та дарма! Не урядникові староста без великого маєтку без титулу барона... Про посольський мандат ані думати, хоч сам роблю послів. Кого схочу вислати до парляменту, той завтра буде послом, бо ввесь вибір староста здав на мене...

— Сам роблю послів... кого схочу! — гуділо в моїй голові — кого схочу! Кого схочу!

Думка, що мушу дістати Стефу, так заволоділа мною, що готов був стрілити якнайбільшу дурницю, котра давала би мені надію...

— Чи посилати по горівку? — спитав Терепета, приступаючи до мене.

— Щ? Як? — питаюсь, бо з головою, набитою іншими думками, я не зрозумів питання.

— Чи посилаємо по горівку?

Не відповідаючи на питання, я сказав:

— Порахуйте, скільки маємо голосів. Рахуйте добре.

— Я вже порахував. Тут маємо сто девятьдесять душ. Скупо!

— З горішніх громад прийде ще вісімдесять. В місті є вже сорок, чи сорок пять. Маємо більше, як треба. Решта може голосувати до вподоби.

— А наші як? Що їм сказати, як вже будуть у місті?

— В останній хвилі, як уже будемо іти до голосування, поставите їх в ряди, як військо і навчите їх вимовляти добре і виразно... моє імя.

— Ха, ха, ха! — сміявся здивований Терепета. — То чому ж пан раньше не сказали мені, що то пан є нашим кандидатом? Я був би бодай не збив з бочки обручів.

— Що? То ви пустили горівку в потік? Ви може й віз перевернули?

Терепета гордо постукав пальцем в свої груди, показуючи так, що то справді він зробив.

— Нащо? Пощо?

— Не знаючи, що то пан комісар кандидують, я хотів, щоби панів баронів ті вибори коштували троха більше, як звичайно.

В ночи ми приїхали до міста. Терепета розмістив наших виборців по найманих нам заїздах і рано повів їх чвірками до голосування. Мене вибрали цілком законно, шістьдесятьма голосами більшости.

Староста сидів за столом коло виборчої комісії і чув, як люди голосують. Коли перший голос впав на мене, він підскочив і на виборця подивився як на божевільного. Коли на мене впав другий і третій голос, він поблід. Блідий, німий сидів аж до кінця голосування.

Після голосування я, вже пан посол, пішов за старостою до його бюра. Староста вдивився в мене блудними очима. По хвилі спитав:

— Чи ви знаєте, що за ваш жарт мене спенсіонують?

— Чи за те, пане старосто, що вибори переведені строго законно?

— Ще того хибувало! Якби протизаконно, то мене прогнали би без емеритури.

— Пане старосто! Як хочете, і як ваша ласка, то будете мати протекцію...

— Яку протекцію?

— Посла з вашої округи. Як буде ваша ласка, то й вашого зятя.

— Я зятя ще не маю і на це не заноситься, — відповів староста, бо не зрозумів мене.

— Як ваша ласка, то я буду зятем. Я люблю панну, Стефанію.

Староста став мовчки ходити по кімнаті. Не дивлячися на мене, сказав:

— Вибийте собі і це з голови!

— Вибачайте, пане старосто, за мою смілість, та не моя сила вибити собі це з голови. Я не наглю. Може пан староста таки розважать... Я ще раз прийду по відповідь. Моє поважання!

Люди спершу не хотіли вірити, що послом вибраний я, не барон Мазараскул, а якийсь інший барон. Увірили аж тоді, коли вибір оголосила урядова ґазета. Зараз другого дня після цеї оповістки зголосилася до мене депутація від управи одного великого банку, питаючи, чи не приняв би я достоїнства члена надзірної ради. Це достоїнство без жадної роботи давало чотири тисячі ґульденів річно. Акційне товариство, що будувало залізницю, вибрало мене до своєї надзірної ради, даючи мені з цим достоїнством пять тисяч ґульденів річно. Ще дві багаті акційні спілки втягли мене до своїх надзірних рад, бо кожда установа хотіла мати протекцію парляментарного посла, ще й доктора прав.

Коли я ще раз прийшов по відповідь, то староста вже не сказав ні. Я дістав Стефу, її батько пішов на емеритуру з повною платою вислуженого старости. (Кінець).

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ СТЕЙТУ КОНЕКТІКОТ И ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!

УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА СТЕЙТОВА ПОЛІТИЧНА ОРҐАНІЗАЦІЯ СТЕЙТУ КОНЕКТІКОТ, ПРИ СПІВУЧАСТИ ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА ВІД. О.Д.В.У. І ВСІХ БРАТСТВ, ТОВАРИСТВ, ГОРОЖАНСЬКИХ І МОЛОДЕЧИХ КЛЮБІВ СТЕЙТУ КОНЕКТІКОТ

:——::——: влаштовуе :——::——:

УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛІСТИЧНИЙ ДЕНЬ

„СВЯТО ГЕРОЇВ"

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 22-ГО СЕРПНЯ (AUGUST) 1937 РОКУ

З ПОЛЕВОЮ СЛУЖБОЮ БОЖОЮ Й ПАНАХИДОЮ

В SHEUTZEN PARK, WOOSTER STREET, BOONESDALE, NEW BRITAIN, CONN.

ПРОГРАМА СВЯТА:

В 10-тій годині зрана Архиерейська Служба Божа, котру відправить Преосвящений Владика КИР БОГДАН, при співучасти свого православного духовенства.

По Службі Божій і панахиді буде спільний ОБІД, на котрім будуть виголошені промови. Опісля пічнеться загальна забава з танцями при звуках музики. 86, 92

В 2-гій годині пополудні розпічнеться загальна забава з танцями, буде приґравати першорядна орхестра. Вразі непогоди програма буде виконана в Галях. — Парк буде отворений від години 9-тої рано, — Доволі місця на автомобілі. ——:—— ВСТУП 25 центів.

Просимо всіх чесних українців, та закликаемо всі організації до участи в цім Націоналістичнім Дни, стейту Конектікот, як теж зі сусідних стейтів. Хай не бракне ні одного українця, щоб не прийшов на це свято, а цим покажемо нашим ворогам, що ми ідемо одним фронтом і помагаемо матеріяльно визвольним змаганням Українських Націоналістів на рідних землях. Екзекутивний Комітет Стейтової Орґанізації.

DIRECTIONS FOR AUTOS: From Hartford and vicinity take any route to the center of New Britain and go up West Main St., for a mile, and take left turn before reaching stone quarry. A sign will also point the way. — From New Haven: Take Chenshi-e route, then take College Highway to Plainville, then take New Britain Road for about two miles and take first right post stone quarry and go up to Sheutzen Park, Boonesdale, New Britain, Conn.

80 ЛІТ БЕЙДЕНА ПАВЕЛЛА

(Кілька думок з нагоди ювилею творця скавтінґу).

—o—

Небуденна особистість цього вояка, практичного життевого фільософа, творця скавтінґу, а надівсе — патріота, душею і тілом. відданого своїй батьківщині — заслугуе на нашу згадку при нагоді його 80-літнього ювилею. Тим більше, що Український Пласт, хоч є своерідною, наскрізь національною орґанізацією, тісно звязаний із світлою традицією великого минулого України, всетаки багато черпав з незвичайно багатого досвіду творця скавтінґу.

—o—

Народився він 22. лютого 1857 року в Лондоні. Покінчивши школу (Чартергавз), вступае до ґордового полку ґусарів (1876). Велике замилування та любов до військової служби запевнили йому швидкий поступ, включно аж до найвищого щабля військової карієри. Як старшина, бере він 25 літ участь у всіх важніших анґлійських кольоніяльних виправах та потягненнях (Індія, Афґаністан, Єгипет, війна з ашантами, матабелями, бурами і т. д. Бурська війна, а головно успішна оборона обляганого бурами Мейфкінґу (12. X. 1899 — 18. V. 1900), приносить йому імя національного героя, почести, відзначення й іменування. Врешті стае ґенеральним інспектором кінноти (1903—1907) та приготовляє її до майбутньої світової війни.

Але найбільше слави у цілому світі здобувае собі заложенням скавтінґу. Щоб цілковито присвятитися цьому новому завданню, покидае навіть активну військову службу (1910).

—o—

Для нас буде цікаво пригадати собі початки скавтінґу, застановитися над причинами, що покликали його до життя, та усвідомити собі цілі, що їх він собі поставив.

Безпосередній вплив на зродження цієї ідеї мала бурська війна та згадана облога Мейфкінґу, тому трохи ближче про них згадаемо.

Для нас не важна причина, що довела до тієї війни. Більш замітним є факт, що бури поставили до бою лише пару десяток тисяч, враховуючи в це і жінок і дітей, а Велика Британія була змушена вислати до бою кількасот тисяч своїх найкращих вояків. Але, не зважаючи на ту величезну числом (а певно і збройну) перевагу, анґлійські війська тільки з найбільшими зусиллями виконували призначене їм завдання. Вказують на це як довге тревання тої війни (1899—1901) так головно непропорційно високе число вбитих анґлійських вояків і старшин (понад 22,000 вояків та 1,000 старшин). Бури перевищали своїх противникікв головно знанням життя в природі, загартуванням та витревалістю, тілесною здатністю, знаменито виробленими змислами, головно зором, знанням поземелля та вмінням його використати. Вони були знаменитими розвідчиками та стрільцями. Зокрема молодь своїми здібностями та відвагою творила небуденні геройські вчинки.

У цім всім переконувалися що хвилини оборонці Мейфкінґу. Було їх 700 вояків та 300 добровольців, що, як звичайно, і рушниці не вміли держати в руках. А до дого обвід міста, що в ньому скривалось коло 600 анґлійських жінок і дітей та 7,000 тубильців, виносив 7 кільометрів. Звязок, розвідка, служба за фронтом забирали багато вояків з боевої лінії, яких і так було мало. Тому рішено заступати їх хлопцями. Командуючий штабовий старшина, лорд Едвард Сесіль, утворив з хлопців „кадетський гурток", уніформував їх та вимуштрував. Вони дуже зручно й відважно виконували надожені на них обовязки. Вони взагалі не звертали ніякої уваги на ворожий вогонь, все готові виконати приказ, хоч що хвилини приходилось наражати життя. Крім розвідки та військового звязку, виключно хлопці возили на колесах почту, часто в граді ворожих куль. Не даром одинока почтова марка, що її тоді там видано, представляе хлопця на колесі. Ці хлопці дійсно заслужили собі на медалю, що її дістали по війні.

—o—

Б. Павелл дуже глибоко відчув це упокорення своеї армії та улюбленої батьківщини — світової могутньої імперії, що мусіла до крайности напружити свої сили, щоби перемогти пару тисяч бурів — чоловіків, жінок і дітей. Неспокої в інших анґлійських кольоніях (Індія, Єгипет і Ірляндія) не віщували нічого доброго. Він мусів поставити собі питання: чи дійсно надходить сумерк імперії? Треба було знайти якусь раду на це; треба було видумати якийсь лік на цю „старечу" недугу. Так зродилася в нього думка про скавтінґ.

—o—

Анґлійська імперія не повстала якоюсь нагодою. Вона була тільки проявом експанзивности анґльо-саксонської раси, загартованої та вишколеної столітньою боротьбою з природою та людьми. Щоби бодай удержати дотеперішній стан, якщо вже не здобувати нові позиції, треба було й надалі виробльовати всі додатні прикмети анґлійської раси. І метод треба було однакових для того: боротьби та змагань. І коли щоденне вигідне життя не давало нагоди до них, то треба було їх самому витворити, видумуючи та штучно творячи найріжнородніші труднощі та перешкоди для поборювання їх. Так повстали скавтові гри й вправи. Так повстала також ідея зробити з життя „велику ґру".

Нема сумніву, що початково скавтінґ (як саме імя, взяте з військової термінольоґії, показуе) мав бути виключно підготовленням до військової служби, а навіть мав стати помічною військовою службою. Але чисто мілітаристичний характер тої організації не міг довго вдержатись. Правильне розуміння цього новітнього анґлійського національного руху, що його девізою було: забезпечити могутність імперії, мусіло зараз же поставити скавтінґ на незвичайно широку основу. До цього багато причинились і провідні інтернаціональні та антимілітаристичні змагання тої доби. І це, що в скавтінґу осталося як дійсне підготовлювання до безпосередньої військової служби, що мало привчити скавтів до служби батьківщині в усіх обставинах, отже і підчас війни чи революції (кольонії) — і це прийшлось маскувати та перемальовувати на невинні „скавтові гри й забави". Так повстала також назва „скавтів мирових" — для відріжнення від „скавтів военних", хоч кожному ясно, що це були ті самі люди, хіба лише в ріжних обставинах.

Таке ставлення справи знизило вартість скавтінґу для нації (у деяких націй навіть дуже значно). Щойно останні роки означають виразніший зворот від тої лінії.

—o—

Б. Павелл вибирав зі всіх усюдів пригідні первні (гелєнізм, японські самураї, середневічне лицарство і, як сам твердить: в значній мірі військо) і подрібно й незвичайно широко опрацював виховну систему скавтінґу, роблячи його осередньою віссю, всеобіймаючу **національну** ідею (1906). Зразком були йому в першу чергу геройські хлопці зпід Мейфкінґу, не анґлійські, але бурські юнаки, бо анґлійські тільки частинно старалися їх наслідувати. Добра пропаґанда словом і письмом дуже швидко здобула для цієї ідеї Анґлію, а небавом і цілий світ. З 25 хлопців у першому скавтовому таборі на острові Бравн-Сі (1907) виросло у світі за 30 літ понад 4 міліони юнаків та юначок, перенятих скавтовою ідеєю.

До поширення скавтінґу незвичайно причинилася книжка „Скавтінґ для хлопців" (1908), що в ній Б. Павелл виложив свою систему. Перекладена майже на всі визначніші мови світу, рознесла вона цю ідею по всіх закутинах землі.

У дальших своїх книжках, як: „Мої пригоди в службі розвідчика" (1916), „Підручник вовченят" (1916), „Помічник для скавтместрів" (1920), „Що скавти вміють робити" (1921) та „Мандрівка за успіхом" (1922) розбудовуе та доповнюе скавтову систему. Зокрема треба підкреслити значіння останньої книжки, що подае правдиву практичну фільософію життя для зрілих скавтів — мужів.

У 1920 році він закладае Інтернаціональне Скавтове Бюро та стає його вождом (Чіф Скавт).

—o—

І Український Пласт мав зпочатку військове забарвлення та старався навязати передівсім на славні традиції колишнього українського війська. А в часі світової війни та революції українські пластуни сповнили свій обовязок...

Повоенна доба принесла новий клич: якнайширше розбудування українського національного життя. І Українсвкий Пласт, що все так чутливо реаґував на всі змагання національного життя та все вів перед, також не оставсь позаду. Але його завдання були куди тяжчі від анґлійського скавтінґу. Коли цей останній мав за завдання лише задержати і надалі експанзивність та боездатність своеї нації, мав консервувати те, що вже було, — Український Пласт мусів стати у наших умовинах прямо революційним, щоб відіграти подібну ролю. Бо годі було плекати наші расові прикмети з найближчого минулого, з останніх століть, що зробили з української нації раба, що викривили й український характер, українського духа. Українському Пластові прийшлося, шукаючи відповідних зразків, навязувати перервану нитку рідної традиції до козацьких, а навіть аж до княжих часів; прийшлось боротися з рабською психікою та творити новітній тип українця: лицаря - завойовника. Прийшлося розвівати „затухле повітря" та формувати нове життя: світле, бадьоре, розмашне, спрагнене змагань та боротьби. І в цьому саме головна ріжниця між консерватизмом анґлійського скавтінґу та „революційністю" Українського Пласту.

—o—

А накінець треба і нам поставити рубом питання: Чи положення Української Нації під сьогодняшню пору є краще як анґлійської, або бодай краще, ніж було перед світовою війною? А якщо ні, то які завдання супроти своеї нації мусить виконати Український Пласт, щоб оправдати перед історією своє існування. — („Пластові Вісти").

Ґена Приблуда.

ПЕРШИЙ ВІДДІЛ О.Д.В.У. В АСТОРІЇ, Л. АЙ., Н. Й.

:——::——: запрошуе :——::——:

ВСІХ УКРАЇНЦІВ МІСТА НЮ ЙОРКУ ТА ЦІЛОЇ ОКОЛИЦІ НА

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

ОСТАННІЙ ЦЬОГО РОКУ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 29-ГО СЕРПНЯ (AUGUST) 1937 РОКУ

В ЗНАНОМУ БЕЛВЕДІР ПАРКУ (NORTH BEACH)

23-50, 94th STREET, — JACKSON HEIGHTS, L. I. N. Y.

Парк отворений від години 10-тої рано — Вступ 35 ц.

Орхестра під проводом М. БАРАНА.

Поважані Громадяне! Вся праця нашої організації, як це кожний знае, мае одну конкретну ціль: помогти Організації Українських Націоналістів (ОУН) в краю успішно боротися за волю, силу та славу Української Нації та за Її Соборну Державу. Тому кличемо Вас: прийдіть на цей пікнік! — не тільки на це, щоб весело, може востанне цього року забавитися, але й на це, щоб помогти нам в національному ділі.

Віримо, що поодинокі громадяне та всі наші націоальні організації підуть нам назустріч своею чисельною участю докажуть свою з нами солідарність. — З націоналістичним привітом — Слава Україні!!

192 Управа 1-го Відділу ОДВУ — Асторія, Л. Ай.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

УКРАЇНСЬКЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАПОМОГОВЕ ТОВАРИСТВО „ДНІСТЕР"
Відділ 361 У. Н. Союзу

:——::——: влаштовуе :——::——:

ДРУГИЙ ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 22-ГО СЕРПНЯ (AUGUST) 1937 РОКУ

В УЛМЕР ПАРКУ, (ULMER PARK) FOOT OF 25th AVENUE BROOKLYN, N. Y.

ПАРК ОТВОРЕНИЙ ВІД ГОДИНИ 10-тої РАНО. ——::—— ВСТУП 50 Цнт.

Дві орхестри першої кляси будуть приґравати для старших і молодших.

Увага: Шановні Громадяне! Товариство „Дністер" запрошуе вас всіх до численної участи, а комітет вже постараеться, щоби всі були задоволені.
За що ручить — Комітет.

DIRECTION: Take B.M.T. Subway West End Line Coney Island, get off at 25th Avenue Station, Brooklyn, N. Y. — Park at right hand. 192-3

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

—o—

ІДЕМО ВПЕРЕД.

Оголошення і численні дописи про „День Української Жінки в Америці" вказують, що наша дорога орґанізація Червоного Хреста ОДВУ не спить, а веде живу працю. Не зважаючи на літню спеку, наш провід Червоного Хреста не вгавае в роботі, яка ведеться над приготуванням до „Дня Української Жінки" в Америці". Вагу цього свята мабуть добре розуміе наш нарід, а зокрема наше свідоме жіноцтво. Я думаю, що нікого зпоміж нас, що живемо в Ню Йорку й околиці, не забракне на цім святі. Бож кожний з нас знае незавидну долю політичних вязнів і політичних вигнанців, на яких санаторію „Червоний Хрест" це свято влаштовуе.

Мені здається, що нема між нами й одної одиниці, в якої не защемілоб серце на згадку політичних вязнів. Та можливо, що е й такі між нами, яким байдужа доля тих, що стратили молодість і здоровля в ляцьких тюрмах, та я чомусь не вірю... Натомісць сильно вірю, що наш загал, а тим більше жіноцтво, без ріжниці, в якій орґанізації воно гуртується, візьме масову участь у тім святі. Памятаймо, що „День Української Жінки в Америці" є першим цього роду святом! Памятаймо, що це свято влаштовуе наше свідоме жіноцтво власними силами! Памятаймо, що дохід з цього свята призначений на започаткування фонду на санаторію для наших політичних вигнанців, а на кінець памятаймо, що нашим святим обовязком, як жінок поневоленого народу, е взяти якнайчисленнішу участь у цім святі! Тому всі лавою йдемо на це жіноче патріотичне свято: „День Української Жінки в Америці"!

Слава Україні!

Членица У. Ч. Х.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

УКРАЇНСЬКЕ ВЕСІЛЛЯ НА ЛЕМКІВЩИНІ
— написав —
Іван Буґера
66 сторін.
Ціна 30 центів.
Замовляйте в книгарні
„СВОБОДИ",
81-83 GRAND ST. (BOX 346)
JERSEY CITY, N. J.

Чудо природи.

Прошак: Обдаруйте, людоньки, бідного каліку, що від уродження на дерев'яній нозі ходить...

УВАГА! РОЧЕСТЕР, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ЗАХОДАМИ УКРАЇНСЬКОЇ ПАРОХІЯЛЬНОЇ МУРИЧНОЇ БАНДИ

:——::——: відбудеться :——::——:

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 22-ГО СЕРПНЯ (AUGUST) 1937 РОКУ

В НОРТ ҐУДМЕН. — Початок в годині 1-шій пополудні.

На пікніку будуть добрі напитки і смачні старокраеві перекуски й орхестра В. Поповича. Просимо рочестерських і околичних громадян прийти на цей пікнік та весело забавитись і помогти музичній орґанізації до більшого розвитку.

192 Комітет.

ВСІМ ВІДОМА РІЧ, ЩО ОДНОЮ З НАЙПОЧИТНІШИХ КНИЖОК Є ПРИГОДИ ДИТЕКТИВІВ. Усі їх читають і люблять. Фактом є, що найвизначніші люди, котрі все дуже зайняті й багато читають, купують ці книжки, які вони читають для розваги. Як почнете читати пригоди детективів, то вони вас так захоплять, що не покинете їх читати, поки не скінчите.

Книгарня „Свободи" дае спеціяльну оферту на такі дитективні новелі:

ШЕРЛЬОК ГОЛМС | ЗНАК ЧОТИРЬОХ | НЕЗВИЧАЙНИЙ ЗЛОДІЙ
КРІВАВИЙ ШЛЯХ | ПЕС БАСКЕРВІЛІВ | СУД ЧОТИРЬОХ

Всі вище подані книжки разом можете тепер набути у „Свободі" за $1.25

"SVOBODA," 83 GRAND ST., (P. O. BOX 346), JERSEY CITY, N. J.

НОВІ КНИЖКИ З КРАЮ

Д-р Шухевич Степан: ГІРКИЙ ТО СМІХ. Воєнні оповідання — $ 85
Поляничі, Б.: КІМНАТА З ОДНИМ ВХОДОМ, сенсаційна повість — 50
Поляничі, Б.: ТОВАРИНЦ УСМІХУ, сенсаційна повість — 40
Мродовець, Д.: ГАЙДАМАКИ, в двох томах — 1.00
Гоголь, М.: СТРАШНА ПОМСТА та інші оповідання з передмовою М. Голубця — 50
Радич, В.: МАКСИМ ЗАЛІЗНЯК, в двох томах — 1.00
Чайковський, Андрій: ЗА НАЖИВОЮ. Повість з галицького селянського життя — 50
Горнішіський, П.: ПІД ПРАПОРИ ХМЕЛЬНИЦЬКОГО — 50
Будзиновський, В.: ГРЕМИТЬ. Історична повість — 50
Голубець, Микола: ГЕЙ, ВИДНО СЕЛО. (Нарис — 50
Журба, Г.: ЗОРІ СВІТ ЗАПОВІДАЮТЬ з післясловом М. Голубця — 50
Косач, Юрій: СОНЦЕ В ЧИГИРИНІ. Повість про декабристів на Укр. — 50
Павло, Саїй (Свенціцький): СТЕПОВІ ОПОВІДАННЯ — 50
Турянський, Осип: СИН ЗЕМЛІ, в двох томах — 1.00
Верн, Жуль: ЗАМОК У КАРПАТАХ — 40
Островський, В.: ЗА ГРОШЕМ. Оповідання — 50
Голубець, Микола: ЗА УКРАЇНСЬКИЙ ЛЬВІВ. Епізоди боротьби XIII—XVIII. в. — 25

Замовлення враз з належитістю слати на адресу:

"S V O B O D A,"
81-83 Grand Street, (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

ПОЩО ГРАТИ ТІ САМІ ТЕАТРАЛЬНІ ШТУКИ? — ГРАЙМО ВСЕ НОВІ

ІНСТИТУТКА. Інсценізація на 6 картин, з повісти Марка Вовчка. Надається до вистав спеціяльно для жіночих і дівочих клюбів і кружків (12 осіб, 10 жінок і дівчат, 2 чоловіки) Ціна разом з партитурою — 35 ц.
ЖЕНИХ (Бандити). Комедія на 2 дії зі співами (7 осіб) — 20 ц.
ЇХАВ СТРІЛЕЦЬ НА ВІЙНОНЬКУ. Песа на 5 дій. З режісерськими заввагами. Осіб 9 — 30 ц.

ТУРЕЦЬКІ СТАРОСТИ. Комедія на 3 дії. 12 осіб — 35 ц.
ОЙ МОРОЗЕ, МОРОЗЕНКУ. Драма на 3 дії. З передмовою і режісерськими заввагами. 9 осіб. — 30 ц.
МИ ЙДЕМО В БІЙ. Драма на 4 дії. З режісерськими заввагами. (8 осіб) — 25 ц.
СТРАШНА ПІМСТА. Драма на 4 дії. Історична драма з часів нападу татар та турків на Україну. (12 осіб) — 25 ц.
ДЕСЯТНИК ЛЮЛЬКА (Бо війна війною). Жарт на 3 дії. 8 осіб — 30 ц.
МОДЕРНИЙ ГОСПОДАР. Комедія на 3 дії. (10 осіб) — 25 ц.
КУМ СОЛТИС. Комедія на 3 дії. 10 осіб — 30 ц.
ГЕТЬ З МУЖЧИНАМИ. Комедія в 3-ох діях. 14 осіб — 35 ц.
ЯКЕ ЇХАЛО, ТАКЕ ЗДИБАЛО. Комедія на 2 дії. 9 осіб — 20 ц.
ДЕ ГОРІВКА БУВАЄ, ТАМ ДОБРА НЕМАЄ. Народня штука в 3-ох діях. 13 осіб. Режісерські вказівки — 40 ц.
Ц. К. КАПРАЛЬ ДОПУХ. Комедія на 4 дії. Осіб 15 — 30 ц.
ДОВБУШ. Історична драма на 5 дій. 10 осіб — 35 ц.
ТРИ ГЕРБИ. Комедія на 3 дії. 14 осіб — 35 ц.

"SVOBODA,"
81-83 Grand St., (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

ЩО ВИ ЗНАЄТЕ ПРО ЛЕМКІВЩИНУ?

Коли хтось питається Вас про Лемківщину, чи можете дати вдоволяючі відповіди?
Що діється тепер на Лемківщині.
Відповіди на ці питання знайдете в новій книжці

ІЛЮСТРОВАНА ІСТОРІЯ ЛЕМКІВЩИНИ

написав Юліян Тарнович
284 сторін — 100 ілюстрацій. — Ціна $1.00.
Заомвляйте в книгарні
„С В О Б О Д И",
81-83 GRAND STREET (BOX 346), JERSEY CITY, N. J.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА. ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІШИЙ ЦІННИК КНИЖОК.

ВІДОЗВА

КОМІТЕТУ БУДОВИ УКРАЇНСЬКОГО ДОМУ В УСТРИКАХ ДОЛІШНІХ ДО БРАТІВ ЗА ОКЕАНОМ.

Не всюди відомо, що на західніх наших окраїнах, на шляху між Бойківщиною і Лемківщиною в гарній гірській околиці є містечко Устрики Долішні, що в ньому концентрується культурне й економічне життя ліського повіту.

Не всі застановляються над цим, що якраз ця частина наших західніх земель є дуже загрожена та наражена на ріжні небезпеки й експерименти, тим більше, що живе тут чи не найбідніша і найтемніша людність з усіх українських просторів у границях Польщі, бо на звиш 150 громад у ліському повіті є небагато більше як 80 шкіл, що існують переважно всього кілька років, а коли не допишуть заробітки по лісах і фірманки, то приходиться їм примирати з голоду кожного переднівку.

Культурно-освітня й економічна праця зачалася тут недавно. Під цим оглядом це теж найбільш занедбаний повіт і треба ще багато трудів та грошей, щоб піднести ці околиці бодай до теперішнього рівня інших східніх повітів Галичини.

Але робота йде. Хоч пізно, хоч бракує рук до праці, працюємо на просвітньому і господарському полі і маємо вже деякі висліди. В осередку цієї праці, в Устриках, є більша споживча кооператива Народній Дім, Українбанк, Філія Просвіти, Кружок Рідної Школи, Філія Сільського Господаря, Луг, Українська Захоронка, церковні братства і т. д., і всі вони співподвижники одної ідеї.

Велика перепона в праці це брак тривкої підстави в осередку, брак власного дому для культурних потреб. При всіх просвітніх, церковних і господарських імпрезах повітового характеру ми є здані на ласку чужих, мусимо у них випрошувати салю за дорогі гроші і часто стрічатися з відмовою і в таких випадках соромом паленіти.

Перед двома роками всі наші товариства і громадяни зав'язали Комітет Будови Українського Дому в Устриках, що його завданням має бути будова Українського Дому — заборола культурного життя цілого району.

Вислід дотеперішньої нашої праці це площа і кілька тисяч зл. капіталу, що складається головно з дрібних квот, зложених зубожілим населенням. Одначе на відповідний репрезентаційний дім потребували б ми багато більше. І хоч на чужу поміч ми не ласі, всежтаки цього не зможемо доконати без помочі краю впродовж життя одного покоління.

Принялась у нас чомусь думка, що це не така важна справа і ціль — будова дому в якомусьтам провінційному осередку. Важніші справи, це належите вивінування централь. Рівно важні є оборона границь, як і внутрішне скріплювання сил. Ми — це загрожені границі.

В ціли добуття фондів підписаний комітет видрукував цеголки і отсею дорогою звертається до всіх наших більших установ і визначних громадян у краю і за границею, що їм лежить на серці добро українського народу, що готові на жертви для нього, з гарячим проханням прийти з допомогою устрицьким українським просвітним, релігійним і господарським установам і закупити певну скількість цеголок на цю благородну ціль та занятися їх розпродажем і відповідною пропагандою в цьому напрямі, та в цей спосіб стати фундаторами дому, що має стати основою для оборони загроженого відтинка всенароднього фронту.

За Комітет Будови Українського Дому в Устриках Долішніх:

Д-р Гринь Винницький, голова; м-р Микола Крайчик, Микола Негребецький, Гр. Гураль, о. д-р Степан Граб, парох, Іван Чуквінський.

Причучуємося до повищої відозви комітету і від себе скріплюємо прохання:

Філія Просвіти в Устриках Долішніх, гр.-кат. уряд парохіяльний, Народній Дім, Кружок Українського Педагогічного Товариства, читальня Просвіти, Український Кооперативний Банк, Руханкове Товариство „Луг", Філія Краєвого Товариства Господарського „Сільський Господар" в Устриках Долішніх.

Гроші просимо висилати на адресу: Український Кооперативний Банк в Устриках Долішніх, п. льоко, щаднича книжечка ч. 68.

Одержавши цю відозву, заснували ми негайно збірковий комітет, до якого ввійшли: Василь Гентош, голова; Яків Удич, секретар; Анна Станіславська, касієрка.

Просимо дуже всіх свідомих українців прийти нам з моральною та матеріяльною допомогою у нашій праці.

Зокрема просимо, щоб виходці з Устрик Долішніх, які перебувають у Пітсбургу, Акрон, Дітройт, Джанставн та Ембридж, заложили в себе льокальні збіркові комітети та ввійшли в порозуміння з нами.

По ближчі інформації в цій справі просимо звертатись на адресу секретаря:

JACOB UDYCH,
c/o Lemko Bell, 59 E. 7th St.
New York, N. Y.

Гроші на будову Дому просимо пересилати або просто до краю, або на адресу касієра нашого комітету: ANNA STANISLAWSKA, c/o Lemko Bell, 59 E. 7th St., New York, N. Y.

За Комітет:
Яків Удич, секретар.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ГРОМАДА В НЮ ЙОРКУ
влаштовує
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 5-ГО ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER) 1937 РОКУ
ВЕЛИКИЙ ПІКНІК
В "BELVEDERE PARK" (NORTH BEACH)
23-50 — 94th STREET, JACKSON HEIGHTS, L. I.
Парк отворений від години 10-тої рано.
Першорядна орхестра. —:— Вступ плачений при вході.
Сподіємося, що й цим разом українське громадянство зволить ласкаво взяти численну участь в тому пікніку, за що вже на перед щиро дякуємо. 192 Комітет.

УВАГА! УКРАЇНЦІ ПІТСБУРЩИНИ! УВАГА!
УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА СВ. ВОЛОДИМИРА
влаштовує
ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 22-ГО СЕРПНЯ (AUGUST) 1937 РОКУ
НА ГОРІ НИКОЛСОН (NICHOLSON HILL)
HAWKINS STATION, RANKIN, PA.
Початок забави в годині 2-гій пополудні.
Приходіть численно! Будуть смачні перекуски, ріжні напитки, та дійсно на горі чистий воздух, де можна буде весело провести вільний недільний час. Орхестра п. Тимошка, буде приграваги старокраєві танки.
За дісно добру забаву ручить — Комітет
Дороговказ: Возьміть кару 64 Forbes St., що вас завезе аж під саму гору з Пітсбурга. 192

7 ПІСЕНЬ на ФОРТЕПЯН 7
"MELODIES OF UKRAINE"

1. Українська Думка, Присовського .. .65ц.
2. Українська Шумка, Зентарського .. .50
3. Сонце низенько, вечір близенько (концертове) .75
4. Закувала та сива зозуля .50
5. Засвистали Козаченьки .50
6. Козак .75
7. Ще не вмерла Україна .35

Разом $4.00
Цих сім пісень Книгарня „Свободи" продає за $2.00
"SVOBODA,"
83 GRAND ST., (P. O. BOX 346), JERSEY CITY, N. J.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА. ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІШИЙ ЦІННИК КНИЖОК.

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ,
які опрацював і видав
М. О. ГАЙВОРОНСЬКИЙ
на мішаний хор:
1. Живи, Україно.
2. Невістонька, пісня з Полісся.
3. Вербоньк моя, пісня з Полісся.
4. Одкаль сонenько сходило, пісня з Лемківщини.
5. Моя мила, пісня з Лемківщини.
Повищих 5 пісень продаємо за $1.00.
6. Коляда, Гуцульське Різдво.
7. Пано, Гуцульське Різдво.
8. Круглянк, Гуцульське Різдво.
9. Щедрівка, Гуцульське Різдво.
Повищі 4 пісні продаємо за $1.00.
Всі повищі пісні можна одержати в книгарні „Свободи". Висилаємо тільки по одержанню належитости
"S V O B O D A"
81-83 GRAND ST., P. O. BOX 346
JERSEY CITY, N. J.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

На всіх імпрезах і весіллях „Радіова Орхестра"
М. А. СЕРБІНСЬКОГО
Обслужить і найвибагливіших.
169 AVE. A, NEW YORK CITY.
Телефон: ALgonquin 4-4952

Д-Р Е. Я. МИХАЛЕНКО
ЛІКАР, ХИРУРГ І АКУШЕР
1605 W. CHICAGO AVENUE
(cor. Chicago and Ashland)
CHICAGO, ILL.
Урядові години:
9—10; 1—4; 7—8.
Office phone: Seeley 5004
Res. phone: Van Buren 1126

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ і АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12. ввечір від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

МИРОН ЛИТВИН
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Без ріжниці, як далеко поза Ньюарком. Вразі потреби телефонуйте до нас. Обслуга щира і чесна. — Office:
383 MORRIS AVENUE,
cor. Springfield Ave.
NEWARK, N. J.
Phone: Essex 3-5347

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 E. 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: Orchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 PROSPECT AVENUE
(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.
Tel. Melrose 5-6577.

ІВАН БУНЬКО
Новий Український Ундертейкер
заряджує погребами по ціні так низькій, як $150. Обслуга найкраща.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified Funerals as low as $150.
Telephone: Orchard 4-8088

BARGAINS FROM OUR BOOKSHOP

Would you pay a penny for a song?
How many Ukrainian songs, do you know?
Does your club like to get together and sing folk songs?
Do you sing, play the piano or violin?
Then purchase a copy of the attractively bound book
201 UKRAINIAN FOLK SONGS
FOR $2.00
(a penny for each song)
It contains the most popular Ukrainian melodies, with Ukrainian and English titles, music, words and verses. Order today from the Svoboda Bookshop, 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
P. S. If you already have a copy, consider giving this book as a gift to some lover of Ukrainian music.
"S V O B O D A"
81-83 GRAND ST., P. O. BOX 346
JERSEY CITY, N. J.

ТАРЗАН І БОГИНЯ МАЇВ.

(92)

Тарзан не звертав уваги на вазікання малпи, а чимскорше вскочив у яму, що вела до „затраченої столиці". В той спосіб він уникнув кулі зі стрільби Раґляна. Раґлян мав уже Тарзана на „мушці" своєї рушниці і вже поволі натискав язичка. Та наглий скок Тарзана в яму ще раз перебив йому його пляни. Він в серці кляв з цілої сили.

„До чорта з ним!" — пінився з люти Раґлян. „Чому я не стріляв швидше?" — дорікав він сам собі. Та Раґлян спізнився якраз тому, що хотів бути певним, що положить трупом Тарзана. Якби він був тільки його ранив, то відразу розкрив би свої пляни та раз на завжди засудив би справу на невдачу. Та покищо він не відступав від боротьби, а рішив слідкувати за Тарзаном.

В той час Юля, не підозріваючи нічого, завзято працювала над Дарнотом, щоб привернути йому память, а також здоровля. Вона почувала якесь велике привязання до цього чоловіка і їй здавалося, що вони обоє віддавна є великими приятелями. Поволі Дарно відкрив очі і слабим голосом запитався: „Де Тарзан?" „Пішов до „затраченої столиці", відповіла дівчина.

„До затраченої столиці"!? — закричав у переполосі Дарно, зриваючися з ліжка. „Коли так, то він страчений чоловік. Безперечно, що він наймогутніший чоловік може на цілому світі і в Африці він умів виходити з найбільших небезпек. Але тут, ці потвори... він не знає їх, не знає їх способу боротьби. Він пропав, пропав". Дарно схопив голову в долоні.